

ant de l'année les propriétaires de chiens groenlandais peuvent s'arranger, de sorte qu'ils puissent se passer de leurs bons chiens de trait, que — tandis la réquisition doit être effectuée tout de suite — ils seront souvent obligés de retenir ceux-ci de la vente en considération de la capture de l'hiver suivant.

A cause de l'importance des bons chiens pour le travail des expéditions je m'en remets

aux revues géographiques de l'étranger pour que cette note soit abordable aux cercles intéressés des pays, desquels on peut attendre que les expéditions arctiques ou antarctiques soient envoyées.

p. t. Copenhague le 9. mars 1911.

Votre respectueux

J. Daugaard-Jensen.

Inspecteur du Nord de la Groenlande.

Mindre Meddelelser.

Ritmester Gunnar Isachsens norske Spitsbergen- Ekspedition, som vendte tilbage til Kristiania den 18. September 1910, bestod ligesom det foregaaende Aar af ialt 15 Mand. Den norske Regering havde ligesom i 1909 stillet Marinefartøjet »Farm«, Kaptajn Hermansen, til Ekspeditionens Disposition. Ekspeditionen udførtes udelukkende for norske Midler.

Ekspeditionen i 1910 gik fra Hammerfest den 21. Juni. Efter en Del Arbejder paa Bjørneøen udførtes nogle hydrografiske Snit vestenfor denne Ø og Spitsbergen, hvorefter Ekspeditionen de sidste Dage af Juni gik sydover gennem Forlandsundet, som befandtes passabelt. I 1909 gik Isen i Forlandsundet først op efter Midten af Juli Maaned. Ekspeditionen gik derpaa til Green Harbour i Isfjorden, hvor Møde var aftalt med den i Tromsø lejede Motorskøjte »Laila«.

Ekspeditionen arbejdede i 6 Partier, som lededes af Geologerne Hoel og Høltedahl og Topograferne Isachsen, Staxrud, Koller og Haavimb. Partierne Staxrud og Koller førte det trigonometriske Net fra Grundlinien paa Prins Charles' Forland østover langs Nordsiden af Isfjorden ind til Dickson Bay, og derfra vestover over Indlandet mod St. Johns Bay. Isachsen og Haavimb arbejdede samtidig i det Indre af Landet nordøst for Kings Bay, derpaa østover og saa sydvestover mod St. Johns Bay.

De topografiske Partier forenedes atter den 28. Juli ved Bunden af Kings Bay og gik saa med »Laila« til Green Harbour, hvor »Farm« mødte. Herfra gik Ekspeditionen med »Farm« nordover og optog Høltedahls og Hoels Partier i Kings og Cross Bay, hvorpaa den gik til Wood Bay, hvor Koller med »Laila« stødte til den 6. August. I de siden den 28. Juli forløbne Dage havde Staxrud og Koller med »Laila« fortsat Arbejderne omkring det Indre af Isfjorden; disse blev nu fortsat af Staxrud alene.

I August Maaned arbejdede de nordre topografiske og begge de geologiske Partier i Egnen omkring Wood Bay og Liefde Bay. Isforholdene var i Aar usædvanlig slemme, og Wood Bay var i Løbet af Sommeren flere Gange stængt. Ekspeditionen slap dog ud igen med »Laila« efter endte Arbejder den 24. August. Heldigvis var »Farm« allerede sendt ud af Bayen den 15. August for at udføre en Del hydrografiske Snit ved Nordvesthjørnet af Spitsbergen.

Ekspeditionen gik saa i de sidste Dage af August til Vestkysten, hvor afsluttende Arbejder blev udført. Derfra gik den til Green Harbour, hvor Staxrud stødte til den 5. September. Ekspeditionen var nu forenet.

Hoels geologiske Parti arbejdede i Begyndelsen paa Øen Prins Charles' Forland og foretog dernæst blandt andre Arbejder en Slædetur til Snefjældene Øst for Cross Bay. Senere arbejdede Hoel omkring Liefde og Bock Bay, hvor Fossiler blev samlet og Grænser opgaaet.

Høltedahls geologiske Parti arbejdede i Begyndelsen af Juli paa Østsiden af Forlandet. I Resten af Juli gjorde Høltedahl blandt andre Arbejder en Slædetur i det Indre Øst for Kings Bay. I August arbejdede dette Parti paa Østsiden af Wood Bay, hvor den saakaldte Grey Hoek-Formation studeredes.

Geologerne Hoels og Høltedahls Undersøgelser har bl. a. vist, at Forlandsundet paa begge Sider er begrænset af Forkastninger. Den paa Vestsiden begynder nær Nordspidsen af Prins Charles' Forland, forløber i det store og hele fra NNW. til SSØ. og gaar i Søen ved den nordligste Del af Geikiebræerne. Den følger i den nordlige Del Grænsen mellem Abrasionsfladen og de paa Vestsiden af samme stejlt opstigende Fjælde, mens den Syd for Buchananbræerne afskærer et Bælte ogsaa af de højere Fjælde. I den aller sydligste Del — Syd for Ferrier Haven — gaar den midt over Abrasionsfladen. Paa Østsiden skærer Forkastningen i samme Retning ind over Fladlandet SW. for English Bay, til den gaar ud i Søen paa Nordsiden af Mundingen af St. Johns Bay. Det indsunkne Omraade bestaar af tertiære Skifere, Sandsten og Konglomerater med Plantefossiler og Jamellibranchiater. De stærkt foldede og omvandlede Bjergarter: Fylliter, Kvartsiter, Konglomerater og Kalksten, østenfor og vestenfor Tertiærfeltet, studeredes nærmere.

Paa Halvøen vestenfor Kings Bay. Brøgger Halvø, bestemtes Grænserne for det lille i karbonske Kalke indsunkne Tertiæromraade. Stratigrafiske og palæontologiske Studier foretoges i Karbonen her og videre i de af Bræerne opstikkende Fjeldpartier indover i Syd og Øst. I Egnene omkring de tre Kroner fandtes de overkarbonske Kalke konkordant liggende paa rød underdevonisk Sandsten.

Mellem de som Grundfjeldshjærgarter antagne Granitter, Gneisser og Kalke og de tilstødende saakaldte Hecla Hoek-

Glimmer-Skifere og Dolomiter i Egnene Nord og Øst for Cross Bay fandtes ingen Grænse. Saaledes har man Øst for Cross Bay en stadig Vekslen af Glimmerskifere, Gneisser, Kvart-siter, Kalksten og Dolomiter, gennemsat af Granit.

Dette Felt fortsætter ogsaa paa Østsiden af Red Bay og Monacobraeen, mod Ost begrænses af en stor Forkastning, som fra Bunden af lille Red Bay gaar mod SSO. over Bunden af Bock Bay og videre. Imellem denne Linie og Red Bay-Monacobraeen findes flere isolerede, større og mindre Felter af underdevoniske Basaltkonglomerater og grønne Sandsten med Fiskefossiler tilhørende høj Oversilur eller Underdevon. Osten for den nævnte Forkastning har man røde underdevoniske Sandsten, som paa den nordlige Del af Halvøen mellem Wood Bay og Wijde Bay med gradvis Overgang gaar over i og overlejres af den yngre, saakaldte Grey Hoek-Afdeling, væsentlig bestaaende af graa Skifere med Jamellibranchiater.

Der er baade i de ældre grønne og de yngre røde Sandsten i en Række forskellige Horisonter gjort rige Indsamlinger af godt opbevarede Jamellibranchiater. Leperditier og Fiskefossiler.

Omkring de indre Dele af Wood Bay fandtes paa en Række Toppe Resterne af et sandsynligvis tertiært basaltisk Lavadække af betydelig Mægtighed. Dette Dække, som ligger i et udpræget, mod Nord hældende Plan i Højder paa ca. 1400 m. (sydligst) til ca. 800 m. (nordligst), følger diskordant paa svagt foldede, denuderede Sandstens- eller Skiferlag. Paa Vestsiden af den indre Del af Wood Bay kunde iagttages en opstaaende Rest af en lavafyldt Eruptionskanal (Neck) ragende op over Sandstensoverfladen.

Mens disse Lavadækker skriver sig fra præglaciale Eruptioner, har man i en paa Vestsiden af Bock Bay opstaaende Vulkanruin Bevis for, at den vulkanske Virksomhed ogsaa har fortsat sig i kvarter Tid. Det af vulkanske Tuffer og Bomber med periklinalt hældende Lag bestaaende kegleformige Fjæld ligger paa den flade Dalskraaning paa Vestsiden af Bock Bay. Tuflagene er gennemsat af talrige Basaltgange. Underlaget for Tuffen er krystallinsk Kalk. Vulkankeglen naar den anselige Højde af ca. 500 m. o. H. Den ligger lige ved Søen, og Højden over Omgivelserne er saaledes ikke meget mindre. Samtidig med denne er muligen en Tuffkegle paa Nordsiden af Hoffnungsbræen nær Bundbræen i Bock Bay.

Som det sidste Spor af vulkansk Virksomhed i Nutiden i disse Egne har man 2 varme Kilder paa Vestsiden af Bock Bay Nord for Vulkanen, og 6 Syd for Bunden af Bock Bay lige foran Fronten af Bundbræen paa Dalens Vestside. Vandet i de to nordligste er vel 24° C., og i de sydligste maales 24—28,3° i Overfladen. I de nordligste er Vandføringen sparsom, og Vandet kommer ud af flade Kalktuffkegler. Ved flere af de sydligste findes udprægede, i Trappetrin liggende Bassiner, i Lighed med hvad man har ved de bekendte Kilder paa New Zealand og i Yellowstoneparken. Vandføringen er her betydelig større end ved de nordlige.

Foruden de ovenfor nævnte Undersøgelser er der ogsaa foretaget Maalinger af en Række Terrasser paa begge Sider af Forlandssundet, i Cross Bay og Wood Bay, samt indsamlet Fossiler fra flere af disse Terrasser. Desuden er de i 1907 og 1909 paa Lilliehöökbræen udlagte Stenrækkers Plads bestemt paany.

Den 6. September gik den samlede Ekspedition med »Farm« ud af Isfjorden. Det lykkedes med Nød og næppe at slippe ud, da Isen var under indgaaende. Skøjten »Laila«

som skulde gaa nogle Timer efter, slap da ikke ud og kom til Tromsø først 14 Dage efter »Farm«. Paa Hjemvejen arbejdedes ogsaa fra en Del hydrografiske Stationer.

Ombord paa »Farm« er der den hele Tid udført meteorologiske Observationer, ligesom der i det hele blev udført 7 større og mindre oceanografiske Snit. Skibsofficererne Kaptajn Hermansen og Løjtnant Petersen-Hansen har desuden optaget Specialkort over og oploddet 6 Havne, ligesom de har oploddet Kings Bay og Forlandssundet i hele dets Udstrækning. Det har derunder vist sig, at dette Sund kan passeres af Skibe af indtil 3½ m. dybgaende.

Ekspeditionen, som var planlagt som en 2-aarig Ekspedition 1909 og 1910, har saaledes afsluttet Feltparbejderne, og Bearbejdelsen af det store indsamlede Materiale er i Gang.

Russiske Forskninger i Nord-Sibirien. I 1909 udsendes en Ekspd. under J. P. Tolmachev for at undersøge den nordsibiriske Kyst Øst for Kolyma, og paa samme Tid udsendes et Parti under A. K. Volosovits for at eksplorere Egnen imellem Kolyma og Lena. De havde begge betydelige Vanskeligheder at kæmpe med, men kom dog tilbage med Resultater, der bestod i en omhyggelig Undersøgelse af Kysten og til Dels de Floder, der her løber ud i det Arktiske Ocean. Tolmachev udtaler, at de eksisterende Kort trænger til en betydelig Korrektur og anbefaler at aabne Handel til Søs imellem Beringsstrædet og Kolyma. En nautisk Ekspd. til Fortsættelse af de her begyndte Arbejder siges at være under Forberedelse.

Det tyske Riges Indbyggerantal er eksklusive Kolonierne efter den foreløbige Opgørelse 1. December 1910 64,896,881 mod 60,641,278 i 1905, d. v. s. en Tilvækst af ca. 4¼ Million. Af de 4¼ Million falder 2,863,467 paa Preussen alene.

Kina og Tibet. Kina, der jo formelt ejer Tibet, søger nu ogsaa at vinde det i Praxis. Saaledes har den dygtige Guvernør i de tibetanske Grænseegne Chao erg feng her sat en meget stor Kolonisation i Scene. Kolonisationen udgaar fra Szechuan og omfatter store Distrikter af Batang, Hsiancheng, Jenching og Taopa. De indfødte i disse Egne er, for saa vidt de ikke lever i de tibetanske Klostre, rene Nomader. Landet, som Kolonisterne faar overdraget, er Regeringsland. Regeringen betaler Rejsepenge, giver rentefri Laan og sørger for militær Beskyttelse og Bestyrelse af de nyopstaaende Kolonier (Gesell. f. Erdk. Berlin 1911, Nr. 2, Side 127).

Hertug Adolf Friedrich af Mecklenburgs Ekspd. i Afrika naaede i Begyndelsen af Decbr 1910 Fort Archembault til Schari. Ved Schari fik Ekspd. Underretning om de franske Kolonialtroppers (Oberstløjtnant Moll) svære Nederlag i Wadai. Hertugen vil derfor vistnok nu opgive det paatænkte Besøg i N'deles hos den ikke helt paalidelige Sultan Senussi; endvidere maa Egnene imellem N'deles og Bahr el Ghasal opgives. Egnene Syd for N'deles over Bria og Muka synes at være spærrede. Hertugen vil i Lamu afgøre om Ekspd. vil kunne gaa til Tschekna til Sultan Garmaug eller til Melfi.

Sir Ernest Shackleton paatænker at foretage en Ekspd. til Spitsbergen i Maj d. A., hvor han vil foretage biologiske og geologiske Undersøgelser. Ekspd. vil vare ca. 3 Maaneder. Herefter paatænker han at foretage en ny Ekspd. til Sydpolar-